

08.03.2022 r.

BP.5132.62.2022

2022.67825.AGG

**A. M. spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
spółka komandytowa**

**Decyzja nr 26/2022/BP
Prezesa
Narodowego Funduszu Zdrowia**

Na podstawie 109a ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1285, z późn.zm.), zwanej dalej „ustawą o świadczeniach”, oraz art. 34 ust. 5 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. 2021 r. poz. 162, z późn.zm.), zwanej dalej „Prawem przedsiębiorców”, po rozpatrzeniu wniosku złożonego przez A. M. spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa, KRS: ..., NIP: ..., zwana dalej „Wnioskodawcą” lub „Spółką” o wydanie interpretacji indywidualnej w zakresie podlegania ubezpieczeniu zdrowotnemu,

**uznają za prawidłowe stanowisko
wnioskodawcy zawarte we wniosku z dnia 7 lutego 2022 r., zgodnie z którym ustalone
w umowie spółki wynagrodzenie za prowadzenie spraw spółki należne komandytariuszom
nie jest tytułem dla objęcia komandytariuszy obowiązkowym ubezpieczeniem zdrowotnym.**

Uzasadnienie

W dniu 9 lutego 2022 r. A. M. spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa, reprezentowana przez pełnomocnika złożyła wniosek o wydanie pisemnej interpretacji w indywidualnej sprawie na podstawie art. 34 ust. 1 Prawa przedsiębiorców w zw. z art. 109a ust. 1 ustawy o świadczeniach. Wnioskodawca przedstawił opis zdarzenia przyszłego, wskazując, że zamierza zmienić umowę spółki tak, aby komandytariuszom przysługiwało prawo prowadzenia spraw Spółki za wynagrodzeniem. W uzasadnieniu wskazano, że zgodnie z art. 46 ustawy z dnia 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych (Dz. U. z 2020 r., poz. 1526 ze zm.) – dalej „k.s.h.”, współnikowi spółki jawnej nie przysługuje wynagrodzenie za prowadzenie spraw spółki. Zasada ta znajduje zastosowanie do pozostałych spółek osobowych, a więc również do spółki komandytowej (patrz art. 103 k.s.h.). Wspólnicy uprawnieni są jednak do uregulowania tej materii w sposób odmienny z uwagi na dyspozycyjny charakter przepisu

art. 46 k.s.h. Przepis znajdzie więc zastosowanie w przypadku, gdy wspólnicy regulację w tym zakresie pominą w samej umowie spółki (art. 37 § 1 k.s.h.). W przypadku gdy wspólnicy zamieszczą w umowie spółki wyraźne postanowienie w przedmiocie prawa wspólnika do pobierania wynagrodzenia za prowadzenie spraw spółki, zakres stosowania art. 46 k.s.h. zostanie wyłączony. Istotnym jest, aby regulacja w tym zakresie jasno wskazywała na to, że wspólnicy przyznają prawo do pobierania wynagrodzenia za prowadzenie spraw spółki jednemu, kilku, bądź wszystkim wspólnikom. Zasady pobierania wynagrodzenia, jego wysokość mogą wynikać z samej treści umowy spółki, bądź umowa może wskazywać na sposób jego ustalania i jego wysokość poprzez odwołanie się np. do uchwały wspólników w tym zakresie, bądź do odrębnej umowy pomiędzy wspólnikiem a spółką. Mając na uwadze rodzaj spółki Wnioskodawcy, tj. spółka komandytowa, należy wskazać, że prawo do prowadzenia spraw spółki zasadniczo przysługuje komplementariuszom, a komandytariusze nie są uprawnieni i zobowiązani do prowadzenia spraw spółki, o ile umowa spółki nie stanowi inaczej. (art. 121 k.s.h.).

W związku z powyższym, umowa spółki Wnioskodawcy będzie zmieniona w zakresie:

- przyznania prawa prowadzenia spraw spółki także komandytariuszom;
- ustalenia wynagrodzenia za prowadzenie spraw spółki należnego komandytariuszom.

Wnioskodawca wskazuje jednocześnie, iż komandytariusze podlegają obecnie obowiązkowemu ubezpieczeniu zdrowotnemu z tytułu bycia wspólnikiem spółki komandytowej na podstawie art. 66 ust. 1 pkt 1 lit c ustawy o świadczeniach w zw. z art. 6 ust. 1 pkt 5 i art. 8 ust. 6 pkt 4 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz. U. 2021.423 ze zm.) – dalej „ustawa o ubezpieczeniach”.

W tak wskazanym i opisanym zdarzeniu przyszłym, przedsiębiorca postawił pytanie:

Czy ustalone w umowie spółki wynagrodzenie za prowadzenie spraw spółki należne komandytariuszom będzie tytułem dla objęcia komandytariuszy obowiązkowym ubezpieczeniem zdrowotnym?

Zdaniem Wnioskodawcy, ustalone w umowie spółki wynagrodzenie za prowadzenie spraw spółki należne komandytariuszom nie będzie tytułem do objęcia komandytariuszy obowiązkowym ubezpieczeniem zdrowotnym. Wnioskodawca swoje stanowisko uzasadnia brzmieniem art. 66 ustawy o świadczeniach. W art. 66 ust. 1 ustawy o świadczeniach, wskazany został krąg osób objętych obowiązkowym ubezpieczeniem zdrowotnym. Katalog ten ma charakter zamknięty. Jedynie osoby wymienione w tym przepisie podlegają obowiązkowemu ubezpieczeniu i jedynie wówczas, gdy spełniają ponadto wymagania określone w art. 3 ust. 1 ustawy o świadczeniach, tj. ściśle określone w zakresie np. miejsca zamieszkiwania, obywatelstwa czy dokumentu stanowiącego podstawę pobytu cudzoziemca na terytorium Polski. Wśród niniejszego katalogu nie ma wskazanego tytułu osoby będącej wspólnikiem (komandytariuszem) spółki pobierającym umowne wynagrodzenie za prowadzenie spraw tejże spółki.

Ponadto, Wnioskodawca wskazuje, że niniejsi komandytariusze podlegają już obowiązkowemu ubezpieczeniu zdrowotnemu z tytułu bycia wspólnikiem spółki komandytowej na podstawie art. 66 ust. 1 pkt 1 lit. c ustawy o świadczeniach w zw. z art. 6 ust. 1 pkt 5 i art. 8 ust. 6 pkt 4 ustawy o ubezpieczeniach. Mając powyższe na uwadze, w ocenie Wnioskodawcy ustalone w umowie spółki wynagrodzenie za prowadzenie spraw spółki należne komandytariuszom nie będzie tytułem dla objęcia komandytariuszy obowiązkowym ubezpieczeniem zdrowotnym.

Prezes Narodowego Funduszu Zdrowia, w związku z wnioskiem o wydanie interpretacji zważył, co następuje.

Zgodnie z art. 34 ust. 1-3, 5 i 6 Prawa przedsiębiorców, przedsiębiorca może złożyć do właściwego organu lub właściwej państwowej jednostki organizacyjnej wniosek o wydanie wyjaśnienia co do zakresu i sposobu stosowania przepisów, z których wynika obowiązek świadczenia przez przedsiębiorcę daniny publicznej lub składek na ubezpieczenia społeczne lub zdrowotne, w jego indywidualnej sprawie (interpretacja indywidualna). Wniosek o wydanie interpretacji indywidualnej może dotyczyć zaistniałego stanu faktycznego lub zdarzeń przyszłych. Przedsiębiorca we wniosku o wydanie interpretacji indywidualnej przedstawia zaistniały stan faktyczny lub zdarzenie przyszłe oraz własne stanowisko w sprawie. Udzielenie interpretacji indywidualnej następuje w drodze decyzji, od której służy odwołanie. Interpretacja indywidualna zawiera wyczerpujący opis przedstawionego we wniosku zaistniałego stanu faktycznego lub zdarzenia przyszłego oraz wskazanie prawidłowego stanowiska wraz z uzasadnieniem prawnym oraz z pouczeniem o prawie wniesienia środka zaskarżenia. Wniosek o wydanie interpretacji indywidualnej podlega opłacie w wysokości 40 zł. Opłatę wnosi się w terminie 7 dni od dnia złożenia wniosku.

Na podstawie art. 109a ustawy o świadczeniach, Prezes Funduszu wydaje interpretacje indywidualne, o których mowa w art. 34 Prawa przedsiębiorców, w zakresie spraw dotyczących objęcia ubezpieczeniem zdrowotnym. Interpretacje indywidualne wraz z wnioskiem o wydanie interpretacji, po usunięciu danych identyfikujących wnioskodawcę oraz inne podmioty wskazane w treści interpretacji, Fundusz niezwłocznie zamieszcza w Biuletynie Informacji Publicznej. Do spraw dotyczących objęcia ubezpieczeniem zdrowotnym nie należą sprawy dotyczące składek na ubezpieczenie zdrowotne należące do właściwości organów ubezpieczeń społecznych na podstawie art. 62a ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników oraz na podstawie art. 83d ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych.

W ocenie Prezesa Funduszu stanowisko Przedsiębiorcy jest prawidłowe.

Stosownie do treści art. 82 ust. 1 ustawy o świadczeniach, w przypadku gdy ubezpieczony uzyskuje przychody z więcej niż jednego tytułu do objęcia obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego, o którym mowa w art. 66 ust. 1, składka na ubezpieczenie zdrowotne opłacana jest z każdego z tych tytułów odrębnie.

Zgodnie z art. 66 ust. 1 pkt 1 lit. c ustawy o świadczeniach, obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego podlegają osoby spełniające warunki do objęcia ubezpieczeniami społecznymi lub ubezpieczeniem społecznym rolników, które są osobami prowadzącymi działalność pozarolniczą lub osobami z nimi współpracującymi, z wyłączeniem osób, które zawiesiły wykonywanie działalności gospodarczej na podstawie przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców lub przepisów o ubezpieczeniach społecznych lub ubezpieczeniu społecznym rolników.

Zgodnie z art. 5 ust. 21 ustawy o świadczeniach, za osobę prowadzącą działalność pozarolniczą uważa się osobę, o której mowa w art. 8 ust. 6 ustawy o ubezpieczeniach.

Stosownie do art. 8 ust. 6 pkt 4 ustawy o ubezpieczeniach, za osobę prowadzącą pozarolniczą działalność uważa się wspólnika jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością oraz wspólników spółki jawnej, komandytowej lub partnerskiej. Wobec powyższego, na podstawie art. 6 ust. 1 pkt 5 ustawy o ubezpieczeniach, obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym podlegają, z zastrzeżeniem art. 8 i 9, osoby fizyczne, które na obszarze

Rzeczypospolitej Polskiej są osobami prowadzącymi pozarolniczą działalność oraz osobami z nimi współpracującymi.

Powyższe implikuje okoliczność, iż na gruncie art. 66 ust. 1 pkt 1 lit. c ustawy o świadczeniach, wspólnik jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością jest uważany za osobę prowadzącą działalność pozarolniczą na potrzeby ustalenia podlegania obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego.

W konkluzji, wobec faktu, iż komandytariusz (jako wspólnik spółki komandytowej), zgodnie z art. 8 ust. 6 ustawy o ubezpieczeniach, uznawany jest za osobę prowadzącą pozarolniczą działalność, objęty jest obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego z tytułu działalności pozarolniczej, o którym mowa w art. 66 ust. 1 pkt 1 lit. c ustawy o świadczeniach.

Otrzymywanie przez komandytariusza wynagrodzenia z tytułu wykonywania czynności nierozzerwalnie związanych ze statusem wspólnika nie wpływa na przywołane reguły podlegania obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego.

W myśl definicji legalnej ustanowionej w art. 102 k.s.h., spółką komandytową jest spółka osobowa mająca na celu prowadzenie przedsiębiorstwa pod własną firmą, w której wobec wierzycieli za zobowiązania spółki co najmniej jeden wspólnik odpowiada bez ograniczenia (komplementariusz), a odpowiedzialność co najmniej jednego wspólnika (komandytariusza) jest ograniczona.

Na zasadzie art. 103 § 1 k.s.h., w sprawach nieuregulowanych w niniejszym dziale do spółki komandytowej stosuje się odpowiednio przepisy o spółce jawnej, chyba że ustawa stanowi inaczej. Zgodnie z przepisem art. 39 § 1 k.s.h. w zw. z art. 103 k.s.h., co do zasady, każdy wspólnik spółki ma prawo i obowiązek prowadzenia spraw spółki, a prawo to jest prawem osobistym, członkowskim o charakterze obligacyjno-organizacyjnym, a w związku z tym nie może być przedmiotem rozporządzenia.

Z mocy art. 121 § 1 k.s.h., komandytariusz jako inwestor pasywny, nie jest uprawniony ani zobowiązany do prowadzenia spraw spółki. Prowadzenie spraw spółki zostało powierzone komplementariuszom i zasady prowadzenia przez nich spraw spółki regulują przepisy właściwe dla spółki jawnej (art. 103 w zw. z art. 40 k.s.h.). Przyjęcie tego modelu nie ma jednak charakteru bezwzględnie. Artykuł 121 § 1 *in fine* k.s.h., przesądza, że regulacja ta ma charakter dyspozytywny i umowa spółki może inaczej (odmiennie) ukształtować prowadzenie spraw spółki. Nie jest zatem wykluczone umowne nałożenie na komandytariusza prawa jak i obowiązku prowadzenia spraw spółki. Prowadzenie spraw spółki należy do stosunków wewnętrznych spółki i przejawia się w podejmowaniu wszystkich decyzji dotyczących funkcjonowania spółki, niezastrzeżonych do kompetencji sądu.

Zasadą wynikającą z art. 46 k.s.h. jest okoliczność, że za prowadzenie spraw spółki, w zakresie o jakim mowa w art. 39-40 k.s.h. wspólnik nie otrzymuje wynagrodzenia. Przepis ten ma charakter dyspozytywny, a jego modyfikacja następuje w umowie spółki, statuującej stosunek korporacyjny (vide – art. 37 k.s.h.). W związku z powyższym wspólnicy w umowie spółki mogą wprowadzić zasadę, że wspólnik prowadzący sprawy spółki ma prawo do wynagrodzenia. Zatem, wspólnicy w umowie spółki mogą powierzyć prowadzenie spraw spółki komandytariuszowi i ustalić, że odbywa się to za wynagrodzeniem. Wobec powyższego komandytariusza prowadzącego sprawy spółki nie łączy ze spółką żaden stosunek cywilnoprawny skutkujący wzajemnością świadczonych usług, ale stosunek właścicielski, natomiast wypłacone wynagrodzenie jest pochodną tegoż stosunku i wykonywanych na jego podstawie czynności (wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach z dnia 11 września 2013 r. o sygn. akt III SA/GI 1407/13).

Okoliczność, iż komandytariusz pobiera wynagrodzenie za prowadzenie spraw spółki, w wysokości ustalonej umową spółki nie stanowi zatem dodatkowego, samodzielnego tytułu do objęcia obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego, o jakim mowa w art. 82 ustawy o świadczeniach.

Należy jednak zastrzec, iż obowiązek wykonywania czynności związanych z prowadzeniem spraw spółki dotyczący wspólnika spółki może wynikać bezpośrednio z przepisów k.s.h., lecz pozycja wspólnika może być także ukształtowana - stosownie do łączących się z tą funkcją kompetencji, uprawnień i obowiązków przewidzianych albo w umowie spółki, albo w umowie stron, zgodnie z zasadą wolności umów - na podstawie umowy zlecenia (za wynagrodzeniem lub bez wynagrodzenia – art. 45 k.s.h. w zw. z art. 735 § 1 k.c.). Ocena, czy stosunek prawny łączący komplementariusza ze spółką ogranicza się wyłącznie do więzi ukształtowanej przez przepisy prawa handlowego, czy obok elementów wynikających z tych przepisów zawiera również cechy charakterystyczne dla innego stosunku prawnego, wynikać musi z analizy składanych przez strony oświadczeń woli i działań podejmowanych w ich wyniku.

Pouczenie

Od niniejszego postanowienia stronie przysługuje:

- 1) na podstawie art. 34 ust. 5 Prawa przedsiębiorców w zw. z art. 127 § 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r.- Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. 2021 poz. 735, z późn. zm.), zwanej dalej „k.p.a.” prawo wniesienia do Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia, w terminie 7 dni od dnia otrzymania postanowienia, wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy albo
- 2) na podstawie art. 127a k.p.a., w zw. z art. 127 § 3 k.p.a., prawo zrzeczenia się prawa wniesienia do Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy. Oświadczenie o zrzeczeniu należy złożyć do Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia w terminie 7 dni od dnia otrzymania decyzji. Z dniem doręczenia Prezesowi Narodowego Funduszu Zdrowia oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, decyzja staje się ostateczna i prawomocna, albo
- 3) na podstawie art. 52 § 3, art. 53 § 1 i art. 54 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2019 r. poz. 2325, z późn. zm.) prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, z pominięciem wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy. Skargę wnosi się za pośrednictwem Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia ul. Rakowiecka 26/30, 02-528 Warszawa, w terminie trzydziestu dni od dnia doręczenia rozstrzygnięcia.

Na podstawie art. 214, art. 219 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. o postępowaniu przed sądami administracyjnymi oraz na podstawie § 2 ust. 6 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2003 r. w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu w postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. Nr 221, poz. 2193, z późn. zm.) strona jest zobowiązana uiścić wpis stały od skargi w wysokości 200 złotych.

Na podstawie art. 243 ustawy o postępowaniu przed sądami administracyjnymi strona, która spełnia ku temu przesłanki, może ubiegać się o przyznanie prawa pomocy.

